

WIELKA CZY MAŁA LITERA, ZAWSZE DOBRZE WYBIERAJ!

Profesor tłumaczy

Wielką literą piszemy:

- imiona ludzi, zwierząt, bogów, np. **Adam, Azor, Wenus**;
- nazwiska, przezwiska, przydomki, np. **Słowacki, Iskra, Brodaty**;
- nazwy części świata, planet, krajów, miejscowości, np. **Europa, Jowisz, Polska, Gdańsk**;

Uwaga! Przymiotniki utworzone od nazw własnych piszemy małą literą (europejski, polski).

- nazwy mieszkańców części świata, planet, krajów, regionów, ras, np. **Azjata, Marsjanin, Egipcjanin, Ślązak, Murzyn**;

Uwaga! Nazwy mieszkańców miejscowości piszemy małą literą (łodzianka, szczecinianin).

- nazwy oceanów, mórz, gór, rzek, jezior, nizin, wyżyn itp., np. **Ocean Atlantycki, Morze Bałtyckie, Rysy, Wisła, Śniardwy, Nizina Śląska, Wyżyna Małopolska**;

- nazwy świąt, np. **Boże Narodzenie, Dzień Matki, Święto Niepodległości**;

Uwaga! Nazwy zwyczajów i zabaw piszemy małą literą (andrzejki, śmigus-dyngus)

- nazwy ulic, placów, mostów, ogrodów, parków, kościołów itp., np. **ulica Piotrkowska, plac Trzech Krzyży, most Grunwaldzki, park Ujazdowski, kościół Najświętszej Marii Panny**;
- nazwy urzędów, instytucji i organizacji, np. **Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Polski Czerwony Krzyż**;
- pierwszy wyraz w tytułach utworów literackich, „**Tajemniczy ogród**”, „**Dziewczyna i chłopak, czyli heca na 14 fajerek**”;
- tytuły gazet i czasopism, np. „**Gazeta Wyborcza**”, „**Poradnik Domowy**”.

1 Uzupełnij brakujące nazwy według wzoru.

Polska	Polak	Polka	polski
Europa
...	...	Francuska	...
...	amerykański
...	Szwed
...	niemiecki
Włochy

2 W zeszytcie zapisz poprawne nazwy w odpowiednich grupach: państwa, rzeki, kontynenty, góry, morza, miasta, porządkując je według alfabetu. W razie potrzeby zajrzyj do encyklopedii.

sjaRo poJania Azonmaka ryżPa wontGie tykAtlan tarAndakty
 cariaSzwaj tykAdria tykBał rewNa zjaA deSuty kwaMos
 draO linLub giaBel pyAl fryAka

3 Sens niektórych wyrazów zmienia się w zależności od tego, czy napiszemy je małą, czy wielką literą. Oto kilka z nich. Zapisz nazwy małą lub wielką literą w odpowiednich miejscach.

RÓŻA POLKA ŚNIEŻKA ŁÓDŹ ZIEMIA ARAB ODRA

imię	człowiek	narodowość	miasto	planeta	rzeka	góra
...
kwiat	śniegowa kulka	taniec	gleba	z wiosłami	choroba	koń
...

4 Chochlik wymazał na kartkach z kalendarza nazwy świąt. Zapisz w zeszytcie daty z nazwami świąt i zwiyczajów.

5 Zanotuj podstawowe informacje o trzech Twoich ulubionych książkach.

Tytuł	Imię i nazwisko autora
...	...
...	...
...	...

6 Na planie miasta zaznacz, jak można dojść z ogrodu zoologicznego do teatru. Wybierz drogę najciekawszą, niekoniecznie najkrótszą. Następnie opisz tę trasę w przewodniku. Użyj wybranych słów: pójść, prosto, w prawo, w lewo, obok, między, za, skrócić, skierować się. Następnie opisz tę trasę w zeszytcie.

NIE BĄDŹ NIEUKIEM, O NIE!

Profesor tłumaczy

„Nie” piszemy **razem**:

z rzeczownikami, np. **niepogoda, niezgoda**,

z przymiotnikami, np. **niełatwy, niezdrowy**,

z przysłówkami odprzymiotnikowymi, np. **nieśmiało, niedobrze**.

„Nie” piszemy **osobno**:

z czasownikami, np. **nie znam, nie umieją, nie śpij**,

z przysłówkami nieodprzymiotnikowymi, np. **nie bardzo, nie tylko**.

1 Dopisz **nie** do podanych rzeczowników i zapisz je przy wyjaśnieniach.

bezpieczeństwo posłuszeństwo korzyść równość dola łaska prawda uczciwość śmiertelność czułość ufność śmiałość

groźna sytuacja *niebezpieczeństwo* fałsz

utrata względów oszustwo

strata, szkoda krnąbrność